

Nr 141

Av herrar **Sjöholm** och **Rubin**, om förbud för riksdagsledamot att tala från manuskript.

Riksdagsdebatterna har ofta — och icke helt utan skäl — utsatts för kritik. En av de bärande punkterna i denna utgöres av iakttagelsen att meningsutbytet saknar omedelbarhet och engagemang. Debatten flyter fram via på förhand nedskrivna synpunkter som framsäges utan hänsyn till tidigare debattinlägg. Det händer icke sällan att exempelvis den tionde talaren i en större debatt inleder sitt anförande med en utförlig redogörelse över det ämne som behandlas — sålunda i sublimt förakt för vad de föregående nio debattörerna anför.

Att riksdagsdebatterna i alltför ringa grad äger allmänhetens öra framgår av de glest besatta åhörarläktarna. Genom de i förhand färdigställda manuskripten blir anförandena alltför långa och därmed tröttande.

Det skulle kort uttryckt vara en fördel om det som säges från riksdagens talarstol kom från hjärtat i stället för från papperet. Det som exentuellt förlorades av formfulländning skulle komma att ersättas av spontanitet. Debatterna skulle genom kortare replikskiften föras snabbt framåt. Besluten skulle helt visst icke bli lidande av en sådan ändrad ordning. Vad som åsyftas är ett avskaffande av manuskript i riksdagsdebatterna. I England är detta förhållandet, och debatterna i parlamentet utmärks också som bekant av en livfullhet och omedelbarhet som till övervägande del måste anses vara av positiv art. Enligt uppgift lär en liknande ordning övervägas i Västtyskland.

Författningsutredningens förslag innesluter en enkammarriksdag bestående av 350 ledamöter. Även om man i det längsta må ha rätt att hysa förhoppningen att detta antal kan decimeras med åtminstone 50 men helst 100 synes det vara klokt att redan nu överväga de åtgärder som måste vidtagas för att kunna på rimligt sätt hantera den debattordning som en dylik mastodontförsamling ställer anspråk på. Här måste uppenbarligen debatterna hållas inom relativt snäva gränser tidsmässigt. Avsaknaden av manuskript kan vara ett medel att åvägabringa detta. Enligt vår mening bör en arbetsordning där manuskript principiellt icke skulle få medföras i talarstolen prövas inför övergången till enkammarriksdag. Givetvis skulle vissa stödpunkter för minnet i form av s. k. stolpar vara tillåtna.

Med återopande av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måste besluta att försöksvis under höstsessionen 1968 stadga förbud för riksdagsledamot att tala från manuskript.

Stockholm den 19 januari 1968

Sten Sjöholm (fp)

Bertil Rubin (mbs)